

Nicole Fontaine: Politikus és pedagógus (1942-2018)

Az Európai Parlament második női elnöke meggyőző politikus és elszánt Európa-párti volt, aki az euró bevezetésére irányuló munkálatokból is kivette a részét. 1999 és 2002 között az Európai Parlament elnökeként részt vett az Európai Parlament munkamódszereinek megreformálásában, amelynek célja egy polgárközpontú intézmény megteremtése volt.

Székfoglaló beszédét az Európai Tanács 1999 októberi ülésén tartotta Tamperében (Finnország), ahol hangsúlyozta, hogy az Uniónak jobban szem előtt kell tartania a polgárok mindennapi problémáit. Szorgalmazta az alapvető jogokról szóló uniós charta kidolgozását. Az Európai Parlament nevében, 2000 decemberében ő írta alá az Európai Unió Alapjogi Chartáját.

Nicole Fontaine pedagógus és politikus volt. Tanított a világ legrégebbi üzleti iskolájában, az ESCP Europe intézményben, és „Jean Monnet professzúra” tanári pozíciót kapott a nizzai Sophia Antipolis Egyetemen.

Korai évek

Nicole Fontaine 1942. január 16-án született Grainville-Ymauvil-le-ben, Normandiában. Apja orvos volt, nagyszülei tanítók. Nicole Fontaine jogot hallgatott, majd a Hauts-de-Seine megyei ügyvédi kamara tagja lett. Az oktatás azonban egész életében fontos volt számára.

1968-ban, a diák- és munkáslázadások idején a párizsi Quartier Latinben lakott. Épp ekkor fejezte be tanulmányait a párizsi Politikatudományok Intézetében (*Institut d'Etudes Politiques de Paris*), és első gyerekével volt várandós. Később úgy mesélte, hogy inkább megfigyelőként vett részt az 1968-as lázadásokban, amelyek – mint mondta –, felgyorsították a francia társadalomban szükségszerűen bekövetkező változásokat.

Pályafutását a katolikus tanulmányi intézmények főtthárságán (*Secrétariat général de l'Enseignement catholique*) kezdte, ahol a magánoktatás és az állami hatóságok közötti kapcsolatokról felelt. Fontos szerepet játszott a terület jogi keretének korszerűsítésében. 1975 és 1981 között tagja volt az Oktatásügyi Minisztérium Legfőbb Tanácsának (*Conseil Supérieur de l'Education Nationale*), 1980 és 1984 között pedig a Gazdasági és Szociális Tanácsnak (*Conseil économique et social*). Nicole Fontaine-t a magánoktatásról szóló nemzeti vitában ismerte meg jobban a nagyközönség. 1984 júniusában megválasztották európai parlamenti képviselőnek.

Politikai pályafutás

Parlamenti képviselőként már a kezdetektől fogva az európai polgárok érdekeit tartotta szem előtt: olyan projekteket vett részt, amelyek a fiatalok oktatásával, a felsőfokú képesítések kölcsönös elismerésével, az esélyegyenlőséggel és a nők jogai-val foglalkoztak.

Kétszer töltötte be az alelnöki tisztséget (1989–1994; 1994–1999). Tető alá hozott fontos jogszabályi megállapodásokat az Európai Parlament és a tagállamok között, ideértve két uniós ifjúsági programot is (Socrates; Fiatalok Európáért). Diplomáciai készségeit széles körben elismerték. A *The Economist* hetilap 1999-ben úgy jellemezte, mint „konszenzuskereső, koalícióépítő, békéltető [politikust, aki] leginkább Európa bizánci folyosóin van otthon, amint a pártok támogatását derűsen, kompromisszumra mindig készen próbálja megszerezni”.

1999. július 20-án az Európai Parlament elnökévé választották. Első feladata a Romano Prodi vezette új Európai Bizottság kinevezése volt, miután a Santer-féle Bizottság 1999 márciusában lemondott. Nicole Fontaine jó kapcsolatokat ápolt az új Bizottsággal és a Miniszterek Tanácsában üléselő tagállami döntéshozókkal.

A békés párbeszéd híveként elérte, hogy az izraeli és a palesztin parlament elnöke 2000-ben Strasbourgban találkozzon egymással; a két férfi kézfogása történelmi jelentőségű pillanat volt. Ahmad Sah Maszud, Afganisztán katonai vezetője Nicole Fontaine kérésére látogatott el Strasbourgba 2001 áprilisában, hogy beszéljen az ország állapotáról. Nicole Fontaine aggodalmát fejezte ki az afgán nők helyzete miatt. A rákövetkező hónapban három olyan nőt hívott meg az Európai Parlamentbe, akik megszöktek Kabulból. A meghallgatásról – amelyen a meghívottak elmesélték történetüket – később azt mondta, hogy elnökségének egyik legmegindítóbb pillanata volt.

2002-ben otthagyta az Európai Parlamentet, és ipari miniszterként tevékenykedett tovább Franciaországban, Jean-Pierre Raffarin kormányában. 2004 és 2005 között a szexuális kizsákmányolás ellen küzdő Scelles Alapítványt vezette. 2004-ben újraválasztották az

Európai Parlamentbe. Tanított az ESCP Europe nevű felsőoktatási intézményben, és számos könyvet írt az Európai Parlament munkájáról.

Még utolsó éveiben is részt vett az Európai Unió tökéletesítéséről szóló vitában. Az Egyesült Királyság EU-tagságáról szóló, 2016 júniusi brit népszavazás előtt pár nappal jelent meg François Poullet-Mathis francia újságíróval közösen írt könyve: *Brexit: Une Chance? Repenser l'Europe* (Brexit: lehetőség? Gondoljuk újra Európát!). A könyv objektív választ keres arra a kérdésre, hogy miért távolodtak el az emberek az EU-tól. Európa-pártiként Nicole Fontaine megvizsgálta, miképpen lehetne előnyt kovácsolni a válságból: hogyan lehetne megerősíteni az EU-t és kielégíteni a polgárok igényeit.

2018. május 17-én, 76 éves korában hunyt el. Az európai eszme harcosaként több kitüntetést is kapott, többek között a Robert Schuman-éremet és a Francia Köztársaság Nemzeti Érdemrendjének parancsnoki fokozatát.

Nicole Fontaine üdvözlí Ahmed Sah Maszúd afgán politikust, az Északi Szövetség katonai vezetőjét az Európai Parlamentben 2001-ben tett látogatásakor.